

Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt och Naturvårdsverket informerar

Till jägare, hjort- och renägare,
till personer som rör sig i skog och mark och personer som i sitt
arbete kommer i kontakt med hjortdjur

Systematisk övervakning startar för avmagringssjuka (CWD) hos hjortdjur i Sverige

Avmagringssjuka, Chronic wasting disease (CWD), är en allvarlig sjukdom som drabbar hjortdjur. Syftet med en nu startad övervakning är att undersöka om CWD finns i Sverige. Övervakning av CWD har pågått sedan sjukdomen hittades i Norge 2016, men nu påbörjas en systematisk landsomfattande övervakning som kommer att löpa över tre år och omfatta sex tusen prov fördelat på ren och hägnad kronhjort samt viltlevande älg, rådjur och kronhjort. När det gäller djur som visar symptom på CWD omfattas även dovhjort.

Bekämpning av CWD är mycket svår, men möjligheten att begränsa spridning och i bästa fall bekämpa sjukdomen ökar om den upptäcks i ett tidigt skede. Om sjukdomen får fäste i en population kan man, förutom lidandet hos det drabbade djuret, även se negativa konsekvenser för populationen i stort. Sådant kan vara sänkt medelålder och minskning av antalet djur. Påverkan på jakt och andra förändringar i viltförvaltningen kommer bland annat bero på var ett positivt prov hittas och antalet djur i området som påvisas med sjukdomen.

Sannolikheten att hitta sjukdomen är högre om man letar bland riskdjur jämfört med djur som verkar fullt friska. Därför fokuserat provtagningen inledningsvis på följande djur:

- Hjortdjur som visar symptom på CWD
- Hjortdjur som verkar sjuka eller nedsatta av annan anledning
- Hjortdjur som hittas döda
- Hjortdjur som dödas i trafiken
- Hjortdjur som blir kasserade vid besiktning före eller efter slakt

Enbart vuxna djur är av intresse eftersom de unga djuren inte har utvecklat sjukdomen så långt att de blir positiva i tester även om de kan bära på smittan.

Du som jagar, äger renar eller hjortar, som rör dig i skog och mark eller har kontakt med hjortdjur i ditt arbete har en viktig roll i övervakningen genom att du kan upptäcka djur som kan vara lämpliga att undersöka. Om du kommer i kontakt med denna kategori av hjortdjur är vi tacksamma om du kontaktar SVA för bedömning om prover kan tas för undersökning, 018-67 40 00 (fråga efter Viltsektionen) eller e-post vilt@sva.se.

Detaljerade instruktioner om hur prov ska tas och hur de ska packas och skickas får du på SVA:s webbplats, se www.sva.se/cwd. Det går också att få mer information om CWD, övervakningen och provtagning genom att ringa till SVA, tel. 018-67 40 00 (växel).

Symptom på CWD:

CWD ger skador i hjärnan. Ett eller flera symptom kan förekomma: avmagring, rörelsestörningar (t.ex. vinglig, huvudskakningar, cirkelgång), beteendeförändring (t.ex. oskygg, aggressiv, apatisk), salivering, ökad urinering. Inkubationstiden, dvs tiden från att djur smittas (eller börjar utveckla sjukdomen) till dess att de visar symptom är lång, vanligtvis minst ett år. Drabbade djur är ofta i tre- till femårsåldern.